ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové v právní věci **žalobce Sdružení Stop Genocidě,** se sídlem Hlubočepská 85/64, Praha 5, *zastoupeného Mgr. Stanislavem Hykyšem, advokátem, se sídlem Zelená 267, Pardubice,* proti **žalovanému Městskému úřadu Klatovy** se sídlem nám. Míru 62, Klatovy, **v řízení o námitkách žalobce proti rozpuštění shromáždění konaného dne 9. 2. 2011 od 11 hod. před Vyšší odbornou školou, Obchodní akademií a Jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky, Klatovy, Plánická 196,**

t a k t o :

I. Shromáždění konané dne 9. 2. 2011 od 11 hod. před Vyšší odbornou školou, Obchodní akademií a Jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky, Klatovy, Plánická 196, b y l o rozpuštěno v souladu se zákonem.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Plzni se žalobce domáhal, aby soud poskytl v projednávané věci ústavně zaručenému právu shromažďovacímu ochranu a vynesl rozsudek: Žalovaný nezákonně rozpustil shromáždění žalobce jako svolavatele – demonstraci za zastavení umělých potratů, během které probíhala petiční akce, jejíž nedílnou součástí byly vysvětlující informační panely – které se konalo dne 9.2.2011 na veřejném prostranství v ulici Plánická 196 v Klatovech, a aby bylo žalobci přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

II. Důvody žaloby

2. Žalobce dopisem ze dne 31.1.2011 prostřednictvím pověřeného zástupce J.V., bytem…, ohlásil u žalovaného konání shromáždění: Demonstrace na zastavení umělých potratů, během které probíhá petiční akce, jejíž nedílnou součástí jsou vysvětlující informační panely, a to od 11:00 do 17 hod. v Klatovech dne 9.2.2011 před školami VOS, Obchodní akademií a Jazykovou školou na veřejném prostranství Plánická 196 v Klatovech. Žalovaný neměl k ohlášenému shromáždění námitek.

3. Při konání ohlášeného shromáždění dne 9.2.2011 však žalovaný shromáždění žalobce rozpustil, neboť údajně účastníci shromáždění ohrožovali mravní výchovu dětí a mládeže, a tím působili hrubě neslušně, zejména vzhledem k místu konání shromáždění. Ačkoliv to z nepřezkoumatelného odůvodnění žalovaného není zřejmé, důvodem rozpuštění shromáždění byl nesouhlas žalovaného s použitím informačních panelů.

4. Žalobce namítá protiústavnost a nezákonnost uvedeného postupu žalovaného, a to z následujících důvodů: 1) Žalobce shromáždění ohlásil, a to včetně použití vysvětlujících informačních panelů. Žalovaný neměl proti shromáždění, jeho účelu a oznámenému průběhu žádné výhrady. 2) Informační panely byly tedy použity nejenom v rámci řádně ohlášeného shromáždění, nýbrž jejich použití bylo dokonce výslovně ohlášeno. Použití těchto panelů nemohlo tedy opravňovat žalovaného, aby shromáždění dne 9.2.2011 rozpustil a zmařil tak konání a účel shromáždění. 3) Ohlášené použití těchto informační panelů bylo výkonem ústavně zaručeného shromažďovacího práva a práva petičního a práva svobodně projevovat názor na společenský jev umělého ukončení těhotenství.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby.

6. Shromáždění svolané žalobcem bylo oznámeno v souladu s § 5 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím Městskému úřadu v Klatovech dne 31.1.2011, doručeno bylo prostřednictvím podatelny Městského úřadu v Klatovech. Ohlášeno bylo na 9.2.2011 od 11 do 17 hodin u škol Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Jazyková škola, Plánická 96, Klatovy. Jako účel shromáždění bylo oznámeno „Demonstrace za zastavení umělých potratů. Během demonstrace bude probíhat petiční akce, jejíž nedílnou součástí jsou vysvětlující informační panely“. Vzhled ani obsah informačních panelů nebyl oznamovatelem blíže specifikován, a to ani obrazově, ani slovním popisem.

6. Dne 9.2.2011 byla službou Městské police Klatovy přivolána na místo ohlášeného shromáždění pověřená pracovnice MěÚ Klatovy J.V. s tím, že ke shromáždění mají výhrady procházející osoby a zástupce ředitele Vyšší odborné školy a Obchodní akademie Mgr. J.B. Na místě již byla hlídka Městské policie Klatovy s hlídkou Policie ČR a byly legitimovány přítomné osoby, které se k prezentaci hlásily. Hlídka Městské policie Klatovy prověřovala povolení této demonstrace u Hospodářského odboru MěÚ Klatovy. Na místě bylo shledáno, že součástí shromáždění jsou velkoplošné tabule naturalisticky prezentující lidský plod po potratu a dále srovnání potratů s některými zločinnými režimy minulosti. Jednalo se o vyobrazení nevhodná v prostředí před okny 1. stupně základní školy. Dle sdělení zástupce

ředitele Vyšší odborné školy a Obchodní akademie si tato škola nepřála, aby byla s takovouto akcí spojována. Organizátoři shromáždění byli poté pověřenou pracovnicí MěÚ Klatovy vyzváni k rozpuštění shromáždění podle § 12 odst. 3 ve spojení s § 10 odst. 1 písm. b) zákona 84/1990 Sb. Sdělení o rozpuštění shromáždění převzal J. V. ve 14:25. Poté bylo shromáždění rozpuštěno.

7. Důvodem k rozpuštění byla skutečnost, že průběh shromáždění byl užitím informačních panelů odchýlen od oznámeného účelu natolik, že byly dány důvody pro zákaz dle § 10 odst. 1 písm. b) zákona č. 84/1990 Sb., neboť bylo na místě shromáždění shledáno, že užití popsaných a zdokumentovaných informačních panelů, je v daném čase a místě možno označit za hrubou neslušnost, neboť informační panely byly umístěny pod okny a u vchodu 1. stupně základní školy.

8. Pověřená pracovnice MěÚ Klatovy J.V. se pokoušela kontaktovat pověřené osoby žalobce uvedené v oznámení o konání shromáždění na tam uvedených kontaktních číslech, mj. z důvodu, že zaslali MěÚ Klatovy i oznámení o konání shromáždění v Sušici. Na uvedených číslech se však nepodařilo žádného zástupce žalobce kontaktovat. Vzhledem k tomu, že účastníci shromáždění uposlechli výzvy k ukončení shromáždění a rozešli se, nebylo třeba nikoho z účastníků řešit pro přestupek či trestný čin a žádný ze zúčastněných orgánů s žádným z účastníků nesepisoval záznam. Městská policie Klatovy pouze pro interní potřeby průběh události zaznamenala úředním záznamem a tento je součástí spisu. Zda si záznam vyhotovovala i Policie ČR není známo.

IV. Replika žalobce

9. Žalobce namítal, že důvody, které žalovaný uvádí, neopravňovaly žalovaného shromáždění rozpustit. Účel shromáždění, které žalobce řádně a včas ohlásil, byl vymezen: *Demonstrace na zastavení umělých potratů, během které probíhá petiční akce, jejíž nedílnou součástí jsou vysvětlující informační panely.* Tvrzení žalovaného, že užitím informačních panelů se shromáždění odchýlilo od oznámeného účelu, tedy nemůže obstát. Žalobce zdůraznil, že použití těchto informačních panelů bylo řádně ohlášeno a při ohlášení bylo zřejmé, že předmětné informační panely se budou k tématu umělých potratů přímo vztahovat. Proti ohlášení shromáždění, jeho účelu a použití panelů, neměl žalovaný žádné námitky, v souvislosti s ohlášením nežádal žádné doplnění, ani svolavateli nestanovil žádné další podmínky.

10. Žalobce rovněž poukazoval na výkon práv svobody myšlení a svobody projevovat vlastní názor, zaručených čl. 10 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod č. 209/1992 Sb., a čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jež zaručuje svobodu projevu, právo na informace a právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu. Odvolával se rovněž na zákaz cenzury podle čl. 17 odst. 3 Listiny. Informační panely projevovaly názor, že ve společnosti a v právním řádu ČR není respektována ústavní záruka ochrany nenarozeného života podle čl. 6 odst. 1 Listiny základních práv a svobod č. 2/1993 Sb. Pokud informační panely vyvolaly negativní reakce nebo postoje, nebyly v této podobě použity samoúčelně, ale byly použity v rámci morálního kontextu a společenské diskuse o otázce interrupcí, ke které informační panely vyjadřovaly názor členů a příznivců Sdružení Stop genocidě. Kontext, ve kterém byly uvedené záběry na informačních panelech prezentované, jednoznačně odsuzují násilí páchané na člověku (ve všeobecnosti) a v žádném případě nepropagují násilí, ani nepředstavují hrubé zneuctění

lidské důstojnosti nebo popírání lidských práv. Informační panely prezentované na veřejnosti během konání shromáždění, obsahovaly komentovaná vizuální zobrazení, která nebyla v rozporu s elementárními principy morálky, etiky či lidské důstojnosti, ani nesměřovala k porušování práv jiných. Naopak, tato vizuální zobrazení obhajovala lidskou důstojnost před násilím jako takovým. Skutečnost, že informační panely prezentovaly odlišný názor, než má žalovaný, popřípadě Mgr. J.B., zástupce ředitele VOŠ a Obchodní akademie, neodůvodňoval zásah do svobody projevu a svobody shromažďovací. Forma a obsah uplatněné svobody projevu prostřednictvím těchto informačních panelů neútočila urážlivým anebo znevažujícím způsobem na osoby, které mají na problematiku interrupcí jiný názor, ani nebyla způsobilá vzbuzovat u nich vážnou obavu z porušování jejich práv. Tomu přisvědčuje i judikatura Evropského soudu pro lidská práva, podle které je svoboda projevu jedním ze základních pilířů demokratické společnosti a jednou ze základních podmínek jejího pokroku a seberealizace každého jednotlivce. Ve smyslu čl. 10 Úmluvy č. 209/1992 Sb., požívá svoboda projevu ochrany nejenom, pokud jde o informace anebo myšlenky, které jsou přijímány pozitivně a považovány za indiferentní, ale i tehdy pokud jde o informace a myšlenky, které provokují, šokují či znepokojují.

11. V dalším podání žalobce poukazoval na závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozsudku ze dne 31.5.2012, čj. 7 As 48 2012 – 14, ve kterém je řešena otázka, zda předmětné informační panely použité žalobcem při shromáždění byly pohoršlivé. Nejvyšší správní soud dospěl k jednoznačnému závěru, že s ohledem na shora uvedené je tedy třeba jednání účastníka řízení hodnotit jako vedené legitimními důvody a na daném místě a vůči tam se nacházejícím adresátů činěné přijatelnou, i když šokující formou. Uvedené jednání proto vůbec nelze považovat za nemravné, natožpak za nemravné kvalifikovaně, tj. objektivně pohoršlivé pro většinu společnosti. Žalobce citoval z uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu závěry ohledně předmětných informačních panelů.

V. Posouzení věci Krajským soudem v Plzni

I.

12. Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů *(dále jen s.ř.s.) každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.* Podle § 87 odst. 1 *soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.* Podle odst. 2 *soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem.*

II.

13. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal k MěÚ Klatovy dne 31. 1. 2011 oznámení o konání shromáždění na jedné stránce listu upravené jako tiskopis, ve kterém je uvedeno, že svolavatel je občanské sdružení Stop genocidě (adresa shodná jako v úvodu

rozsudku), za osobu zmocněnou jednat v této věci jménem svolavatele označil J.V.. bytem… a za osobu zmocněnou jednat v zastoupení svolavatele označil L.H., bytem…. Účel shromáždění je označen „Demonstrace za zastavení umělých potratů. Během demonstrace bude probíhat petiční akce, jejíž nedílnou součástí jsou vysvětlující informační panely“. Za místo konání shromáždění označil „Veřejné prostranství u těchto škol: VOŠ, Obch.akad. a Jazyk. škola s práv SJZ, Plánická 196, Klatovy“. V kolonce den konání shromáždění uvedl datum 9. 2. 2011 a dobu zahájení a předpokládaného ukončení uvedl „od 11 do 17 h“. V kolonce předpokládaný počet účastníků vyplnil počet 10 a v kolonce počet pořadatelů starších 18 let a způsob jejich označení uvedl „2 – 5 oblečení ve stejnokroji s názvem sdružení Stop genocidě“. V průvodním sdělení je uvedeno: „Vážení, dáváme vám na vědomí ohlášenou demonstraci, protože máme zájem na klidném průběhu shromáždění. Pokud byste uvážili za vhodné uvědomit vedení školy, před níž bude shromáždění a související petiční akce probíhat, budeme rádi. V případě jakýchkoli dotazů nás můžete kontaktovat na telefonu (uvedeno číslo). V úctě J.V., Stop genocidě.“

14. MěÚ Klatovy přípisem ze dne 3. 2. 2011 sdělil konání uvedeného shromáždění (kdy a kde) Městské policii, TSMK, Vyšší odborné škole, Obchodní akademii a Jazykové škole a Základní škole Plánická ul. 208/I.

15. V úředním záznamu Městské policie Klatovy je uvedeno, že Městská police nejprve zjistila totožnost dvou mužů, kteří se k prezentaci hlásili (J.V. a R.V.) a po té požádala stálou službu Policie ČR o prověření konající se „demonstrace“. Stálá služba Policie ČR na místo vyslala hlídku, která zaznamenala na videokameru nevhodně umístěné poutače (zobrazení uloženo ve správním spise). Ve záznamu je dále uvedeno, že poutače byly umístěny na chodníku podél č.p. 196 a děti je bezděčně pozorovaly ze základní školy čp. 208, která je naproti přes ulici. Děti z prvního stupně, když opouštěly školu, chodily kolem poutačů. Mimo dětí byly prezentací pohoršeny i dospělé osoby (uvedena tři jména a adresy). Hlídka na místě setrvala a dění v Plánické ulici monitorovala až do 15 h, kdy byla demonstrace ukončena pracovníkem MěÚ Klatovy.

16. Z fotodokumentace Policie ČR vyplývá, že před gymnáziem byly na informačních panelech umístěny velkoplošné plakáty, které barevně, v nadživotní velikosti zobrazovaly lidské plody (embrya) nebo jejich části vyňaté z těla matky a umělé přerušení těhotenství bylo srovnáváno s genocidou ve Rwandě, v bývalé Jugoslávii, s praktikami národního socialismu, či s domácím násilím.

17. Ve správním spise je založeno pověření starosty města Klatov, Mgr. R.S., kterým byla paní J.V. pověřena k zastupování MěÚ Klatovy ve věci shromáždění konaného občanským sdružením Stop genocidě, na veřejném prostranství … dne 9.2.2011, včetně jeho rozpuštění. Dále je zde založen pokyn starosty Města Klatov k rozpuštění předmětného shromáždění, neboť jeho účastníci použitými fotografiemi a dalšími pomůckami ohrožují mravní výchovu dětí a mládeže a tím působí hrubě neslušně, zejména vzhledem k místu konání shromáždění. Vzhledem k udělenému pověření žádal starosta J.V. o zajištění rozpuštění shromáždění.

18. V písemném sdělení o důvodech rozpuštění shromáždění ze dne 9.2.2011 je uvedeno, že MěÚ Klatovy podle § 12 odst. 3 ve spojení s § 10 odst. 1 písm. b) zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů *(dále jen zákon o právu shromažďovacím)* sděluje, že je shromáždění konané … na veřejném prostranství … dne

9.2.2011 od 11 do 17 hodin, je rozpuštěno, neboť jeho účastníci ohrožují mravní výchovu dětí a mládeže a tím působí hrubě neslušně, zejména vzhledem k místu konání shromáždění.

19. Pro orientaci soud na tomto místě umisťuje mapku s místem konání shromáždění, ze které je zřejmé, že v sousedství Vyšší odborné školy, Obchodní akademie a jazykové školy se nachází Základní škola Plánická ul.:

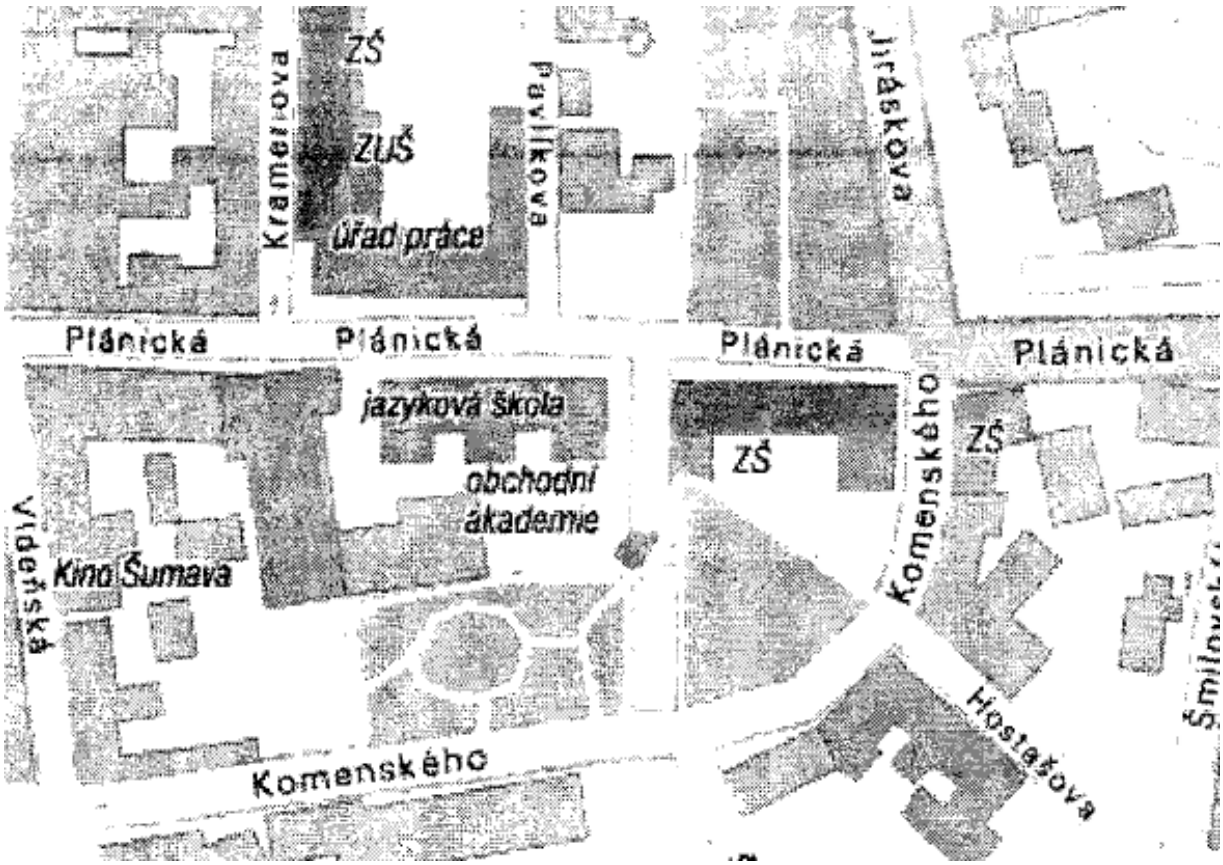

III.

20. Podle čl. 19 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen Listina) *právo pokojně se shromažďovat je zaručeno.* Podle odst. 2 *toto právo lze omezit zákonem v případech shromáždění na veřejných místech, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, ochranu veřejného pořádku, zdraví, mravnosti, majetku nebo pro bezpečnost státu. Shromáždění však nesmí být podmíněno povolením orgánu veřejné správy.* Podle čl. 32 odst. 1 Listiny *rodičovství a rodina jsou pod ochranou zákona. Zvláštní ochrana dětí a mladistvých je zaručena.*

21. Obdobnou úpravu obsahuje čl. 11 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Limity shromažďovacího práva pak jsou dány čl. 11 odst. 2, dle něhož *na výkon práv dle odst. 1 nemohou být uvalena žádná omezení kromě těch, která stanoví zákon, a která jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Tento článek nebrání uvalení zákonných omezení na výkon těchto práv příslušníky ozbrojených sil, policie a státní správy.*

22. Podle § 10 odst. 1 zákona o právu shromažďovacím *úřad, jemuž bylo shromáždění oznámeno, je zakáže, jestliže by oznámený účel shromáždění směřoval k výzvě:* a) *popírat nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení nebo k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů;* b) *dopouštět se násilí nebo hrubé neslušnosti;* c) *jinak porušovat ústavu a zákony.*

23. Podle § 12 odst. 5 zákona o právu shromažďovacím, *shromáždění, které bylo oznámeno a nebylo zakázáno, může být způsobem uvedeným v odstavci 1 rozpuštěno, jestliže se podstatně odchýlilo od oznámeného účelu takovým způsobem, že v průběhu shromáždění nastaly okolnosti, které by odůvodnily jeho zákaz podle § 10 odst. 1 nebo nebyly splněny povinnosti účastníků shromáždění podle § 7 odst. 3 a 4.*

24. Podle § 13 zákona o právu shromažďovacím *proti rozpuštění shromáždění může svolavatel nebo účastník shromáždění do 15 dnů podat námitky u soudu. Soud rozhodne, zda shromáždění bylo nebo nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem. Pro řízení se jinak přiměřeně použijí ustanovení soudního řádu správního*.

IV.

25. Na základě výše uvedených ustanovení soud konstatuje, že omezení shromažďovacího práva může být pouze výjimečné, a pouze v nezbytném rozsahu chránícím především zájmy vyjádřené v § 10 zákona o právu shromažďovacím. Z úředního záznamu Městské policie (odst. 15), z kroků činěných MěÚ Klatovy po ohlášení shromáždění před jeho konáním (odst. 14) a z přiložené mapky (odst. 18) je zřejmé, že se shromáždění sice konalo před Vyšší odbornou školou, Obchodní akademií a Jazykovou školou v Plánické ulici, ale v bezprostřední blízkosti Základní školy Plánická ul. Právě s ohledem na konání shromáždění v bezprostřední blízkosti základní školy se rozhodl starosta města Klatovy rozpustit shromáždění (odst. 17). MěÚ Klatovy (prostřednictvím pověřené zaměstnankyně) rozpustil shromáždění podle § 12 odst. 5 zákona o právu shromažďovacím z důvodu uvedeného v § 10 odst. 1 písm. b) zákona o právu shromažďovacím s odůvodněním, že jeho účastníci ohrožují mravní výchovu dětí a mládeže a tím působí hrubě neslušně, zejména vzhledem k místu konání shromáždění. Shromáždění bylo rozpuštěno ústně a důvody jeho rozpuštění byly následně žalobci písemně potvrzeny.

26. Nezákonnost rozpuštění shromáždění nelze dovozovat pouze z toho, jak to činí žalobce, že se jednalo o shromáždění ohlášené a ohlášeno bylo i použití informačních panelů. Předně je nutno konstatovat, že podle § 10 odst. 1 zákona o právu shromažďovacím byl MěÚ Klatovy úřadem, jemuž bylo shromáždění oznámeno. Na základě tohoto oznámení MěÚ Klatovy neměl důvod již v tomto stádiu shromáždění zakázat, neboť mu nebylo známo, jaký konkrétní obsah budou panely mít. Zákon o právu shromažďovacím jej proto opravňoval shromáždění rozpustit, shledal-li některý z důvodů uvedených v § 10 zákona o právu shromažďovacím. Pokud MěÚ Klatovy shledal důvod pro rozpuštění shromáždění podle § 10 odst. 1 písm. b) zákona o právu shromažďovacím, měl právo podle tohoto ustanovení i ohlášené shromáždění rozpustit. Pouhá skutečnost, že shromáždění není dopředu zakázáno postupem podle § 10 shromažďovacího zákona, neznamená, že nemůže být následně rozpuštěno ve smyslu § 12 odst. 5, když se MěÚ Klatovy o skutečném obsahu panelů dozvěděl až během konání shromáždění.

27. Obdobnou problematikou téhož žalobce se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 10. 2012, čj. 2As 104/2012-35 (dostupný na www.nssoud.cz), kde uvedl: *„Právo na svobodu shromažďování není právem absolutním. Určité zásahy do něj jsou přípustné, pakliže splňují podmínky stanovené ve druhých odstavcích citovaných článků. V souvislosti s citovanými ustanoveními je nutné zdůraznit, že na právo shromažďovací se vztahuje výrazně více limitačních klauzulí než u jiných článků (k tomu viz blíže Kosař, D. in Evropská úmluva o lidských právech. C. H. Beck. Praha: 2012, s. 1102). Se stěžovatelem lze souhlasit potud, že otázka potratů je ožehavá a jako taková má být podrobena celospolečenské diskuzi. Podobně není jistě na závadu ani to, pokud shromáždění bylo svoláno za účelem změny platné legislativy. Apel na změnu zákona bezesporu sám o sobě není protizákonný a není tedy důvodem pro rozpuštění shromáždění. Konečně lze ještě – alespoň v obecné rovině – se stěžovatelem souhlasit tam, kde namítá, že otázka potratů je otázkou, která je sama o sobě kontroverzní, a proto do jisté míry i samotná diskuze nabízí použití nekonvečních metod. Pozornost poutající forma shromáždění sama o sobě nemůže být důvodem k rozpuštění shromáždění. Během shromáždění je rovněž třeba dbát svobody slova, přičemž, jak správně uvádí stěžovatel, judikatura Evropského soudu pro lidská práva dovodila, že právo svobodně se vyjadřovat se vztahuje nejen na informace a myšlenky, které jsou příznivě přijímané či považované za neškodné či bezvýznamné, ale i na ty, které zraňují, šokují nebo znepokojují, neboť takové jsou požadavky pluralismu, tolerance a otevřenosti, bez nichž nemůže žádná demokratická společnost existovat (rozsudek Handyside proti Spojenému království, č. 5493/72).“*

28. V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud dále uvedl: *„V čem se však již zdejší soud nemohl se stěžovatelem ztotožnit, je to, že během shromáždění nebylo žádným způsobem zasahováno do práv jiných osob. Zásah do práv jiných osob je přitom důvodem, který ospravedlňuje zásah veřejné moci do shromažďovacího práva – a to jak dle shora citovaného ustanovení Listiny základních práv a svobod, tak i dle Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Shromáždění se totiž zcela programově a cíleně konalo před víceletým gymnáziem, které navštěvují žáci od 11 let věku. Tyto děti byly konfrontovány se šokujícími a drastickými (takové přívlastky přiznává sám stěžovatel v kasační stížnosti) fotografiemi, jimž se prakticky neměly možnost vyhnout. To, aby malé děti byly konfrontovány s uvedenými fotografickými panely, bylo přitom zřejmým cílem shromáždění, nikoliv jen jeho nechtěným vedlejším produktem (stěžovatel své akce velmi často zcela vědomě a záměrně situuje do blízkosti škol). Takto malé děti jsou přitom o poznání zranitelnější a ovlivnitelnější nežli jiné složky populace. A právě do práv těchto dětí, jakož i do práv jejich rodičů, bylo formou shromáždění, kterou stěžovatel zvolil, zasaženo. Tato práva jsou přitom rovněž garantována v předpisech nejvyšší právní síly a v mezinárodních smlouvách o lidských právech. Úmluva o právech dítěte, publikovaná ve Sbírce zákonů jako sdělení Federálního Ministerstva zahraničních věcí pod č. 104/1991 Sb., ve svém čl. 3 odst. 1 stanoví, že [z]ájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. V následujícím odstavci téhož článku je uvedeno, že [s]táty, které jsou smluvní stranou úmluvy, se zavazují zajistit dítěti takovou ochranu a péči, jaká je nezbytná pro jeho blaho, přičemž berou ohled na práva a povinnosti jeho rodičů, zákonných zástupců nebo jiných jednotlivců právně za něho odpovědných, a činí pro to všechna potřebná zákonodárná a správní opatření. Všeobecný komentář z roku 2003 s názvem Obecná opatření pro provádění Úmluvy o právech dítěte (General measures of implementation of the Convention on the Rights of the Child) uvádí, že čl. 3 odkazuje na každý legislativní, administrativní a soudní orgán nebo instituci,*

které jsou prostřednictvím tohoto ustanovení povinny aplikovat hledisko (princip) nejlepšího zájmu dítěte prostřednictvím systematického zkoumání a zvažování možných dopadů svých rozhodnutí a postupů na práva a zájmy dítěte. Zejména budou zkoumány navrhované či existující právní předpisy, správní opatření nebo soudní rozhodnutí, včetně těch, které, ač s dětmi přímo nesouvisí, mohou je ovlivnit nepřímo. Podle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod má každý právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života. Ustanovení čl. 2 dodatkového protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod pak zakotvuje právo rodičů, aby jejich děti byly vychovávány a vzdělávány ve shodě s jejich vlastním náboženským a filozofickým přesvědčením.“

29. I v nyní posuzované případě, shodně jako v citovaném rozsudku, soud konstatuje, že shromáždění konané dne 9. 2. 2011 před Vyšší odbornou školou, Obchodní akademií a Jazykovou školou v Plánice ul. 196 zasáhlo do práv, jak jsou formulována v uvedeném rozsudku Nejvyššího správního soudu, a to tak, že drastickou formou procházející děti konfrontovalo s otázkou potratů, přičemž informace dětem poskytlo způsobem nepřiměřeným jejich věku a schopnostem (např. schopnosti kritického myšlení). Panely byly přitom rozmístěny tak, že děti jdoucí do školy nebo z ní neměly reálnou možnost se takové konfrontaci vyhnout a musely být vystaveny zvýšenému psychickému tlaku. Shromáždění zasáhlo rovněž do práv rodičů těchto dětí, kteří mají právo seznámit své děti s předmětnou problematikou vlastní formou a ve shodě s jejich vlastním náboženským či filozofickým přesvědčením. Zde však rodiče neměli reálnou možnost děti ochránit před nepříznivými dopady vystavovaných panelů na psychiku dětí. V té souvislosti soud zmiňuje, shodně jako Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku, judikaturní linii Evropského soudu pro lidská práva. Odlišnost ovlivňování dětí od dospělých vyplývá zejména z rozsudku Lautsi proti Itálii (č. 30814/06), kde soud konstatoval, že děti ve školách jsou obzvláště citlivé a ovlivnitelné: *„Vzdělávání dětí je obzvláště citlivým odvětvím, protože děti zatím nemají (v závislosti od stupně vyspělosti dítěte) schopnost kritického myšlení, jež by jim umožnilo udržet si odstup od předkládaných sdělení…“.* Z rozsudku velkého senátu v téže věci se dále podává: *„Evropská úmluva zakazuje jakýkoliv způsob indoktrinace, agresivní dobývání dětských duší nebo invazivní konvertování.“* Ačkoliv v tomto rozhodnutí šlo o působení státu jakožto poskytovatele vzdělání a zřizovatele školských institucí, v nyní posuzovaném případě stát vystupuje jako garant tohoto práva, když využívá své pozitivní pravomoci zabezpečit, aby nedocházelo k nezákonným zásahům do práva na vzdělání ze strany třetích osob, a to v bezprostřední blízkosti školské instituce s ohledem na nemožnost vyhnout se shromáždění, které se tak může z pohledu dotčených žáků jevit dokonce jako školou aprobované vzdělávací působení.

V.

30. Na základě uvedeného krajský soud uzavírá, že bylo shromáždění rozpuštěno v souladu se zákonem, neboť zákon o právu shromažďovacím umožňuje v § 10 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 12 odst. 5 rozpustit shromáždění, na němž dochází k hrubé neslušnosti. Hrubá neslušnost je pojem, který odkazuje na mimoprávní normativní systém (tj. na pravidla slušného chování). Obecně platí, že dopustí-li se někdo hrubé neslušnosti, nezpůsobuje to samo o sobě porušení práva. V tomto případě je to však právní norma, která (právně) sankcionuje hrubé porušení pravidel slušnosti během shromáždění. Hrubá neslušnost během shromáždění je tedy i porušením práva. Touto hrubou neslušností bylo, že uvedené shromáždění s popsanými naturalistickými panely zasáhlo kolem procházející děti základní

školy. Pravidla slušnosti přitom vycházejí právě z nutnosti zvýšené ochrany dětí, zákazu jejich indoktrinace a také z toho, že děti bývají společností všeobecně vnímány jako její nejzranitelnější část.

31. Krajský soud považuje námitky žalobce za nedůvodné, a proto rozhodl, že shromáždění pořádané žalobcem dne 9. 2. 2011 od 11 hod. před Vyšší odbornou školou, Obchodní akademií a Jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky, Klatovy, Plánická 196, bylo rozpuštěno v souladu se zákonem.

VI.

32. Náhradu nákladů řízení soud žádnému z účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. nepřiznal, protože žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému v souvislosti s řízením náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : **Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.**
(§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.)

V Plzni dne 26. dubna 2013

Mgr. Alexandr Krysl,v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová